

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Haatanen, Kalle			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Yhteisöllisyyden paradoksit			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Väitöskirja	Aika-Datum-Month and year 2000-12-16	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 114	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Yhteisöihin ja yhteisöllisyyteen heijastetaan monenlaisia toiveita: yhteisö voisi olla kolmas tie uusliberalismin yksilökeskeisyyden ja hyvinvointivaltiollisen valtiouskoisuuden välissä. Jo Alexis de Tocquevillen demokratia-esseessä yhteisöt ovat satama sydämettömässä maailmassa; demokratiaan ja kapitalismiin sisäänrakennettu, niihin vakautta tuova elementti, jonka eroosion uhka on aina otettava vakavasti. Tilanteessa, jossa yksilö ja valtio kohtaavat ikään kuin kasvottain vailla yhteisöjen suojaa, uhataan aina lipua ”pehmeään despotismiin”, valtion yksilöön kohdistamiin tukitoimiin, jotka näivettävät entisestään sekä yhteisöä että yksilön vastuuta itsestään. de Tocqueville tarkoittaa selvästi pehmeällä hirmuvaltiaallaan hyvinvointivaltiota ja sen yksilöllistyneitä kansalaisia.</p> <p>Samaa ajatusta tavoitellaan ns. kommunitaristisessa keskustelussa, jossa korostuu huoli yhteisöjen hiipumisesta niin kovan kapitalismin, yksilönvapauksia korostavan liberalismien, kuin hyvinvointivaltionkin kourissa. Yhteisöjä pidetään merkityksellisinä, koska niiden katsotaan tuottavan moraalien. Siinä missä liberalismi näkee vain yksilön ja sen oikeudet, kommunitarismissa tavoitellaan yksilön moraalien syntytehtöjä eli yhteisöllisyyttä. Yhteisöt nähdään moraalisenä kittinä, joka tuottaa vastuullisia yksilöitä ja joka mahdollistaa laajemman konsensuksen, yhteiskuntarauhan. Toisaalta yhteisöt nähdään epäinstrumentaalisemmin itseisarvona, universalismin kyseenalaistavana monimuotoisuutena. Tällöin korostetaan yhteisöjen erityisyyttä, niiden moraalista omalakisuuutta. Kritiikki kohdistuu valtioon ja näennäisesti arvovapaana esittäytyvään julkiseen tilaan ja keskusteluun. Kun julkinen tila on puhdistettu erityisyyksistä (kun esimerkiksi kouluissa eri uskontokuntien merkit on kielletty), kenen tila jää jäljelle? Ateistien tai ei kenenkään. Kommunitaarisen kritiikin mukaan poliittisesti liberaali moderni valtio on tehnyt kansalaisilleen karhunpalveluksen maallisella ja rationaalisella hallinnallaan. Kommunitaristisen liikkeen mukaan nyt onkin tehtävä paljon yhteisöllisyyden uudelleenelvyttämiseksi; yhteisöjen restauraatio on sekä kansallisvaltion toiminnan että sen kansalaisten elämän mielekkyyden reunaehto.</p> <p>On selvää, että kommunitaristien yhteisöllisyyskäsitys ja siihen sisältyvä uusaristoteelinen hyve-etiikka on kova pala purtavaksi myös yksilöllisyyttä korostavassa ajassa. Kommunitaristinen liberalismien kritiikki on varmaankin oikeassa kohdistuessaan huomionsa yksilöllistymisen reunaehtoihin, mutta samalla nousee uhka fetisoivasta ja romanttisesta ajattelusta, jossa jokin tietty menetetty yhteisö pyritään palauttamaan tai asettamaan moraalien mittapuuksi.</p> <p>Yhteisöllisyyden paradokseissa tarkastellaan kriittisesti näkemyksiä yhteisöjen luonteesta. Kulttuurirelativismien, monikulttuurisuuden, uusyhteisöllisyyden ja kommunitarismien haastamana liberaali poliittinen demokratia pyrkii selviytymään mahdottoman tehtävänsä edessä: edustaa kaikkia ja olla olematta kenenkään puolella. Väitöskirja koostuu viidestä erillisestä artikkelista ja niiden yhteenvedosta.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>yhteisöllisyys - yksilöllisyys</p> <p>kommunitarismi - liberalismi</p> <p>yksilö - kulutus - yhteiskuntateoriat</p> <p>yhteiskuntakritiikki - yhteisöllisyys</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
<p>Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information</p> <p>Sosiaalipolitiikan laitoksen julkaisuja 4/2000 ISBN 951-45-9637 ISSN 0356-1267</p>			